

648.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 27 października 1933 r.

o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 3, poz. 23) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Budowle znajdujące się na obszarze województw białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, warszawskiego, wileńskiego, wołyńskiego, oraz na obszarze m. st. Warszawy, z wyjątkiem budowli wymienionych w art. 2, podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia w całkowitej sumie oszacowania.”;

2) w art. 2 ust. 2 dodaje się w końcu następujące dwa zdania:

„Za terytorjum fabryczne uznaje się obszar tworzący pod względem gospodarczym nieprzerwaną całość i służący potrzebom zakładu fabrycznego. Jeżeli budowla mieści częściowo zakład fabryczny, częściowo zaś przeznaczona jest na inne cele, nie będące w związku gospodarczym z zakładem fabrycznym, uznaje się ją za fabryczną tylko wówczas, gdy przynajmniej w połowie zajęta jest dla celów fabrycznych.”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Poza działami przymusowych ubezpieczeń Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może prowadzić na obszarze całego Państwa na zasadzie umownej wszelkie działy ubezpieczeń z wyjątkiem ubezpieczeń na życie. Jednakże na obszarze działalności inneso publicznego zakładu ubezpieczeń Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może zawierać ubezpieczenia w dziale prowadzonym przez ten publiczny zakład tylko za jego zgodą, przyczem zgoda ta nie jest wymagana, o ile chodzi o objekty państwowe i inne kategorie mienia, wskazane przez Ministra Skarbu. Poza tem Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może ubezpieczać mienie stanowiące własność Państwa Polskiego, jak również instytucji i przedsiębiorstw państwowych, położone za granicą.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może w działach dobrowolnych ubezpieczeń reasekurować przyjęte przez siebie ubezpieczenia w innych zakładach ubezpieczeń, jak również przyjmować ubezpieczenia do reasekuracji od innych zakładów ubezpieczeń.”;

4) po art. 7 dodaje się nowy artykuł jako art. 7-a, o brzmieniu następującem:

„Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych bierze udział w kosztach ochrony przeciwpożarowej w zakresie, który ustalają przepisy o bezpieczeństwie ogniem.”;

5) w art. 10 ust. 1 skreśla się punkt k), dotychczasowy zaś punkt l) oznacza się literą k);

6) w art. 10 dotychczasowy ustęp 2 zastępuje się następującymi dwoma ustępami:

„2. Plan użycia sum, przewidzianych w budżecie wydatków zwyczajnych na organizację ochrony przeciwpożarowej, uchwała na wniosek naczelnego dyrektora rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, o ile przepisy o bezpieczeństwie ogniem nie zawierają postanowień odmiennych. Poza tem rada ma prawo stawiania wniosków w sprawach, wyszczególnionych w ust. 1, i jest obowiązana do wydawania opinii w sprawach, które jej przedstawi do zaopiniowania naczelnny dyrektor lub władza nadzorcza.

3. Rada może wyłonić z pośród swego grona stałą komisję dla badania zamknięć rachunkowych i stanu finansowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Ze swych czynności komisja składa radzie sprawozdanie, przesyłając jednocześnie jego odpis władzy nadzorczej.”;

7) w art. 11 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Rada Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych składa się z 24 członków, powoływanych co trzy lata w następujący sposób:

a) 13 członków wybierają sejmiki wojewódzkie w województwach, wymienionych w art. 1, przyczem każdy sejmik wybiera jedną osobę;

b) 4 członków wybierają rady miejskie miast: Krakowa, Lwowa, Łodzi i Wilna, przyczem każda rada miejska wybiera jedną osobę;

c) 2 członków wybiera rada miejska m. st. Warszawy;

d) 1 członka wybiera rada wojewódzka województwa śląskiego;

e) 4 członków powołuje Minister Skarbu według swego uznania.”;

8) w art. 11 przed dotychczasowym ustępem 2, który obecnie oznacza się cyfrą „3”, wstawia się ustęp następujący:

„2. Członkowie rady pochodzący z wyboru (pkt. a-d), muszą być właścicielami budowli ubezpieczonych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych oraz nie mogą być członkami organów kierowniczych lub nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, ani pracownikami tych zakładów.”;

9) w art. 17 ustęp 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„4. Sprawozdania z działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w poszczególnych województwach, wymienionych w art. 1, oraz w m. st. Warszawie, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przesyła właściwym wojewodom dla przedstawienia seimikom wojewódzkim oraz Prezydentowi m. st. Warszawy dla przedstawienia Radzie Miejskiej — do wiadomości.”;

10) w art. 30 skreśla się ustęp 2;

11) w art. 31 ust. 6 po zdaniu pierwszym wstawia się nowe zdanie o brzmieniu następującem:

„Postanowienie to stosuje się odpowiednio w przypadku przeszacowania budowli na żądanie właściciela (art. 26 ust. 2).”;

12) w art. 39 ust. 1 dodaje się w końcu zdanie następujące:

„Jeżeli ustalenie przyczyny pożaru jest przedmiotem dochodzeń władz sądowych lub prokuratorskich i zachodzi podejrzenie, że pożar powstał z przyczyny uzasadniającej odmowę wypłaty odszkodowania, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może wstrzymać wypłatę odszkodowania do czasu zakończenia przez władzę sądową lub prokuratorskie postępowania karnego, prowadzonego w sprawie przyczyny pożaru.”;

13) w art. 46 punkt b) otrzymuje brzmienie następujące:

„b) 34% rozdziela się między wojewódzkie związki samorządowe w województwach, wymienionych w art. 1, i samorząd miejski m. st. Warszawy na cele określone w art. 48.”;

14) w art. 47 punkt b) otrzymuje brzmienie następujące:

„b) 68% rozdziela się między wojewódzkie związki samorządowe w województwach, wymienionych w art. 1, i samorząd miejski m. st. Warszawy na cele określone w art. 48.”;

15) art. 48 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Część nadwyżki, określoną w art. 46, pkt. b), bądź w art. 47 pkt. b), Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozdziela między wojewódzkie związki samorządowe i samorząd miejski m. st. Warszawy w stosunku do składek, wpłaconych w roku sprawozdawczym w poszczególnych województwach i w m. st. Warszawie.

2. Wojewódzkie związki samorządowe i samorząd miejski m. st. Warszawy mają użyć otrzymane sumy przede wszystkim na udzielanie właścicielom budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia, ulgowych pożyczek na pokrycie budowli materiałami ogniotrwałymi oraz na budowę po pożarze ogniotrwałych budowli. Organa wojewódzkiego związku samorządowego i samorządu miejskiego m. st. Warszawy obowiązane są należycie zabezpieczyć właściwe użycie pożyczki przez dłużników. Związki samorządowe i samorząd miejski m. st. Warszawy mogą użyć powyższe sumy również na zakładanie wytwórni i składów materiałów ogniotrwałych, dla udzielania tych materiałów na warunkach ulgowych właścicielom budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia.

3. Wojewódzkie związki samorządowe i samorząd miejski m. st. Warszawy w ciągu dwóch miesięcy po upływie każdego roku kalendarzowego podają do wiadomości Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych stan odpowiednich funduszy oraz wykaz sum wydatkowanych w ciągu roku.”;

16) w art. 51 dodaje się nowy ust. 3 o brzmieniu następującem:

„3. Wrazie wypłaty odszkodowania za budowlę, w sposób przewidziany w art. 39 ust. 2, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wypłaca łącznie z tem odszkodowaniem także odszkodowanie za ruchomości rolne z tytułu przymusowego ubezpieczenia (art. 3 ust. 1), przypadające temu samemu

właścicielowi. W tym przypadku do odszkodowania za ruchomości rolne stosuje się odpowiednio postanowienie art. 39 ust. 5.”;

17) w art. 53 po pierwszym zdaniu, które oznacza się jako ust. 1, dodaje się ustęp następujący:

„2. Nadzór nad działalnością Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”;

18) w art. 54 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Zatwierdzenia władzy nadzorczej wymagają sprawy, wymienione w odnośnych artykułach rozporządzenia niniejszego, i uchwały Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawach, wskazanych w art. 10 ust. 1 pkt. a)—j). Uchwała Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawie, określonej w art. 10 ust. 2 zdanie pierwsze, wymaga zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”;

19) art. 66 skreśla się;

20) w art. 69 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie następujące:

„Do czasu zorganizowania sejmików wojewódzkich zostanie utworzony z części nadwyżek rachunkowych, wymienionych w art. 46 pkt. b), bądź w art. 47 pkt. b), przypadających dla wojewódzkich związków samorządowych, specjalny fundusz pożyczek ulgowych.”;

21) w art. 70 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Do czasu zorganizowania sejmików wojewódzkich, 13 członków rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, wybieralnych przez sejmiki wojewódzkie (art. 11 ust. 1 pkt. a)), wybierają radę wojewódzkie województw, wymienionych w art. 1, przyczem każda rada wybiera jedną osobę. Członkowie ci winni odpowiadać warunkom, przewidzianym w art. 11, ust. 2. Przy wyborach członków rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim stosuje się postanowienia art. 115 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).”;

22) w art. 73 po wyrazach „Ministrowi Skarbu” dodaje się wyrazy: „w zakresie zaś art. 7-a, art. 10 ust. 2 zdanie pierwsze, art. 53 ust. 2 i art. 54 ust. 1 zdanie drugie — Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”.

Art. 2. Z dniem 1 stycznia 1934 r. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, utworzonego na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 983), który z dniem tym przestaje istnieć. Wynikające z tego tytułu przejęcie majątku wolne jest od wszelkich podatków i opłat. Przepisanie praw hipotecznych następuje na jednostronny wniosek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 3. Dotychczasowe władze Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy obowiązane są przekazać w terminie, oznaczonym przez władzę nadzorczą, wszystkie akta i mienie tego Zakładu władzom Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 4. Władza nadzorcza może mianować specjalnego delegata celem prowadzenia całkowitego zarządu Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy do czasu przejęcia tego Zakładu przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. Delegatowi temu będą przysługiwały wszystkie uprawnienia dotychczasowych władz Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Art. 5. Właściciele budowli fabrycznych, ubezpieczonych w dziale przymusowym Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, mają prawo wypowiedzieć te ubezpieczenia na dzień 31 grudnia 1934 r. Do budowli tych będą miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy przez cały czas trwania ubezpieczenia tych budowli w dziale przymusowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 6. Pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, zatrudnieni w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, o ile nie otrzymali wypowiedzenia stosunku służbowego, przechodzą z dniem 1 stycznia 1934 r. na służbę do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, na warunkach obowiązujących w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zaszerogowuje przejmowanych pracowników, stosownie do sprawowanych przez nich funkcji, do własnych kategorii stanowisk i grup uposażenia, o ile nie znajdują się na specjalnych kontraktach.

Zarząd miejski m. st. Warszawy przekaze do funduszu emerytalnego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych całkowitą rezerwę składek, która winna przypaść dla pracowników Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy na dzień 1 stycznia 1934 r., obliczoną według zasad, które wskaże władza nadzorcza po zapoznaniu się z opinią w tej sprawie Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy.

Pracownikom tym zaliczony będzie do wysługi emerytalnej cały czas zaliczalny do wysługi emerytalnej w dniu 31 grudnia 1933 r. według przepisów obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy.

Pracownikom służy prawo wypowiedzenia stosunku służbowego na dzień 31 grudnia 1933 r. W tym przypadku, jak również w przypadku wypowiedzenia przewidzianego w ust. 1, należne pracownikom odprawy lub zaopatrzenia emerytalne, liczone według dotychczasowych przepisów, obciążać będą Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. Jako podstawę do obliczenia odprawy

i emerytury przyjmuje się uposażenie obowiązujące w dniu 1 lipca 1933 r. Niewypowiedzenie stosunku służbowego do dnia 30 grudnia 1933 r. uważane będzie z mocy prawa jako wyrażenie zgody na zmianę pracodawcy i warunków pracy.

Art. 7. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Równocześnie upoważnia się Ministra Skarbu do:

- a) wydawania wszelkich szczegółowych zarządzeń, które okażą się potrzebne w związku z przejęciem przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych mienia oraz praw i obowiązków Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy, jak również w związku z przejęciem pracowników tego Zakładu do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych;
- b) wydania w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 3, poz. 23) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem niniejszym i wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu wraz z nowym podziałem na części i rozdziały tudzież nową numeracją artykułów i ich punktów.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1933 r. Z dniem 1 stycznia 1934 r. traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia budowli w m. st. Warszawie i o Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 983).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:

J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow - Klukowski

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Kaliński*